

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

LOs distriktskontor Trøndelag

Protokoll

Til: INRA (LOs Informasjons- og rådgivningsavdeling)

Kopi til:

Fra: Tone A. Vorseth Graneggen

Saksnr.: 2019000842

- 1

Arkivkode:

Saksbeh.: TOGR

Dato: 01.04.2019

Vedtatte uttalelser fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. - 5.03.19

Mottakerliste:

**Vedtatte uttalelser fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag
4. – 5. mars 2019 i Trondheim**

Forslag nr.	Tittel	Side
1	Heltidskommunen er framtidens kommune	3
2	En organisert og kampklar fagbevegelse	4
3	Arbeiderkollektivet og kampen for hele, faste stillinger	5
4	EØS og fagbevegelsen	6
5	Fokus å de tillitsvalgte og <i>økt organisasjonsgrad</i>	7
6	6-timers dag/30 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon	8
7	Boikott Eurovision Song Contest 2019 i Israel	9
8	Trøndelag må ta tilbake busstrafikken i egenregi og politikerne må stå på sine løfter til ansatte	11
9	Regjernings kutt i justissektoren må opphøre	12
10	Felles kamp for likeslønn	13

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 1: Heltidskommunen er framtidens kommune

Mer enn hver tredje sysselsatte kvinne jobber deltid i Norge. Dobbelt så mange kvinner som menn jobber i deltidsstillinger. I helsesektoren er situasjonen dramatisk. Dette er ikke bare et kvinneproblem og en utfordring for den enkelte, det er også et samfunnsproblem da deltid går utover kvaliteten i tjenestene som tilbys. En analyse av over 100 000 stillingsutlysninger på Finn.no viser at kun 28 % av alle utlyste helsefagarbeiderstillinger i 2017 var heltid. I handelsnæringa melder HK-nytt at halvparten jobber deltid.

Det er rett og slett ei deltidskrise. Deltidskrisa er også en likestillingsutfordring politikere vedtar, men lite skjer. Kampen mot deltidskrisa bør bli et hovedtema i den kommende valgkampen.

Malvik kommune har økt heltidsandelen med 14 %. Halvparten jobber nå heltid, og sykefraværet har falt med 20 %. Gjennom et styrket samarbeid med tillitsvalgte har en funnet gode løsninger for mer heltid lokalt. Hemmeligheten er at heltidskultur er topp prioritet fra den øverste politiske ledelsen. Dette må gjelde hele kommunen, ikke bare offentlig sektor. Også innen næringsutvikling og ved etablering av nye arbeidsplasser må det oppfordres til en heltidskultur.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag oppfordrer kommunene til å bli heltidskommuner der heltidskulturen er rådende i alt som skjer både i og utenfor kommunens virksomhet. Kampen mot deltidskrisa må bli en av de viktigste sakene foran det kommende valget!

Oversendes LOs lokalorganisasjoner.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 2: En organisert og kampklar fagbevegelse

Et organisert arbeidsliv og stå sammen i en fagforening er avgjørende for fagbevegelsens historiske kjerne. Felleskap og samhold har alltid utgjort vår makt, og gjennom samarbeid og arbeidskamp har vi stadig utviklet bedre lønns- og arbeidsvilkår.

I de senere årene har vi sett et stadig større press på det organiserte arbeidslivet og tariffavtalene. Fagbevegelsen står stadig i kamper om tariffavtaler mot bedrifter som er blitt både mer brutale og utspekulerte, og har en fagforeningsfiendtlig holdning og trakasserer tillitsvalgte og organiserte arbeidere.

Fagbevegelsens svar må være økt fagorganisering og mer samhold.

Forbunda og LO må i felleskap arrangerer erfaringsseminarer med fokus på presset på tillitsvalgtrollen og fagorganisering. Vi må også i større grad slutte opp om både lokale og nasjonale markeringer og samarbeide om aksjoner og markeringer lokalt.

De siste års kamper for tariffavtaler har vist at sympatistreikvarslene fra fagorganiserte i andre fagforbund har vært avgjørende for å vinne. Forbunda må i større grad stå sammen, og sympatiaksjoner må gjøres enklere og raskere å iverksette. Spesielt er dette viktig i utsatte bransjer med lav tariffavtale dekning og lav organisasjonsgrad.

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 3: Arbeiderkollektivet og kampen for hele, faste stillinger

Sterke arbeiderkollektiv eksisterer på grunnlag av vilkårene *fysisk nærhet, likhet og felles problemsituasjon/felles problemforståelse* blant arbeiderne. Mangel på *fast ansettelse* undergraver arbeiderkollektivet og derved de faglige organisasjonene. Vikarbyråene var ment å erstatte fast ansatte ved sykdom og permisjoner, men har i mange år hatt fullt frislipp. EUs vikarbyrådirektiv legitimerer løsarbeidere.

Bemanningsforetak og løsarbeidere river grunnlaget vekk for fag- og yrkesopplæring og Mesterbrevutdanning, fordi slike utdanninger fordrer et seriøst arbeidsliv som tilrettelegger for «læring i arbeid». Stortingsflertallet (Rødt, SV, AP, SP, KrF) vedtok 22. juni 2018 viktige endringer i AMLs regler om fast og midlertidig ansettelse og innleie fra bemanningsforetak. Endringene trer i hovedsak i kraft fra 1. januar 2019. Innholdet i begrepet *fast ansettelse* presiseres. Arbeidere vil ikke lenger kunne ansettes fast uten garantilønn. Innleie kan kun avtales med tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven. Allerede nå utfordrer NHO og bemanningsbyråene de nye reglene.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag oppfordrer fagbevegelsens organisasjonsledd:

1. til å kreve tilbake tapte rettigheter i AML i tariffoppgjør
  2. til å arbeide for et forbud mot bemanningsbyrå, og gjeninnføre offentlig arbeidsformidling
  3. til å oppmuntre LO, YS og UNIO til å videreutvikle den faglige alliansen sentralt og lokalt fra den landsomfattende politiske streiken 28. januar 2015
- til å kreve rettigheter om fast ansettelse og hele stillinger i tariffavtalene

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 4: EØS og fagbevegelsen

Norske arbeidstakere påvirkes daglig av de beslutningene som fattes i EU, og EUs direktiver innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger. Utviklingen av EØS-avtalen har fått et omfang som går langt utover det som ble forespeilet da avtalen ble inngått, og angriper nå den norske arbeidslivsmodellen. Det finnes flere eksempler på dette.

Den ene er den såkalte «Verftssaken» om at arbeidsgiver ikke må betale reise, kost og losji til og fra Norge for utenlandske arbeidere. Målet er å gjøre utenlandsk arbeidskraft billigere. Etter at norsk Høyesterett i 2013 avviste arbeidsgivers krav, kom EØS-avtalens overvåkingsorgan ESA dem til unnsetning. Tariffnemnda rettet seg etter ESA, som grep inn i norske tariff-forhold på oppfordring fra NHO, og fikk forrang foran Høyesteretts konklusjoner.

Et annet er den pågående saken i Oslo tingrett hvor 24 medlemmer av Fagforbundet har saksøkt Stendi, tidligere Aleris, for tap av lønn, pensjon og sykepenges fordi Stendi har benyttet de som konsulenter istedenfor arbeidstakere. Stendi skyver EØS-avtalen foran seg i sin forklaring for hvorfor de kan benytte konsulenter istedenfor egne faste ansatte. Dersom retten skulle komme frem til at Stendi har rett, vil det få dramatiske konsekvenser for norsk arbeidsliv. Da vil arbeidsmiljøloven bli satt ut av spill, og norske arbeidsgivere kan bruke selvstendig næringsdrivende istedenfor ansatte. Det kan ikke norsk fagbevegelse leve med.

Forutsetningen for LOs støtte til EØS, er at norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning skal ha forrang foran EØS, jfr. LO-kongressen 2017 som krevde: *”at norske myndigheter går imot begrensinger i retten til kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingsystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. LO vil kreve at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, også lover med tilsvarende forrangsbestemmelser. Norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EUs regler. Det må startes et arbeid for å sikre at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Grunnloven.»*

LOs Regionkonferanse i Trøndelag krever at LO-kongressens vedtak følges opp, en debatt må starte i fagbevegelsen hvor alle konsekvensene av EØS-avtalen og eventuelle alternativer belyses. Norske myndigheter må bruke handlingsrommet i avtalen gjennom reservasjonsretten og alle tilgjengelige virkemidler når faglige rettigheter og den norske arbeidslivsmodellen presses.

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 5: Fokus på de tillitsvalgte og økt organisasjonsgrad

Organisasjonsgraden i Norge synker, og færre organiserte betyr færre tariffavtaler. Det vil si at færre har de godene som ligger i tariffavtalene. Alt fra medbestemmelsesrett på arbeidsplassen til en trygg og sikker minstelønn. I bunnen ligger trepartssamarbeidet. Høy organisasjonsgrad og et sterkt LO er en forutsetning for at de overnevnte strukturene skal overleve. Grunnen er LOs viktige rolle i lønnsdannelsen og LOs evne til å opptre samlet. Fortsetter organisasjonsgraden å falle markant i fremtiden vil spørsmålet være hvor lenge man klarer å opprettholde denne modellen. En svekket fagbevegelse fører til større ulikhet. Organisasjonsgraden er lavest blant de unge under 25 år, og høyest blant de eldste mellom 50 og 64 år.

Vi har i de seinere år sett en økende brutalisering av arbeidslivet, hvor de tillitsvalgte blir stående i en utsatte situasjoner som trusler og usaklige oppsigelser fra arbeidsgiver.

Fagbevegelsen og faglige rettigheter er fundamentet for et velfungerende arbeidsliv og en solidarisk utvikling av samfunn- og arbeidsliv. Tillitsvalgtes kjerneoppgave er å sikre medlemmenes andel av verdiskapingen i form av økt kjøpekraft, jevn fordeling og sosiale forbedringer. Tillitsvalgte har en viktig rolle for å fremme et organisert, anstendig og produktivt arbeidsliv hvor arbeidfolks interesser og demokrati styrkes.

Med færre organiserte kan det gjøre det lettere for politikere som har et ambivalent forhold til fagbevegelsen å argumentere med at man må finne løsninger utenfor trepartsmodellen. Men den 31. januar i 2018 ble det vedtatt at regjeringen skal fremme sak til Stortinget med forslag som bidrar til at organisasjonsgraden kan økes, som en anerkjennelse av betydningen av at mange arbeidstakere velger å være fagorganisert. Dagens regjering kan derfor ikke overlate alt ansvaret til partene i arbeidslivet, og så langt kan vi ikke se at regjeringen har gjort noe i denne saken.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag krever;

- at Tillitsvalgtes år 2019 har økt fokus på å styrke både de unge og de mer erfarne tillitsvalgte med økt bruk av ressurser til opplæring, frikjøp, nettverksbygging for å kunne dele erfaringer/støtte på tvers av fagforeninger
- økt fagforeningsfradrag
- at regjeringen fremmer forslag til Stortinget som bidrar til at organisasjonsgraden økes, så snart som mulig og senest ved utgangen av 2019

Oversendes LOs Organisasjonsavdeling.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 6: 6-timers dag / 30 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon

2. mai 1918 er en merkedag i kampen for 8-timersdagen. På mange industriarbeidsplasser oppfordret Arbeiderrådene: «*Dersom 8-timersdagen ikke er på plass innen 1. mai, tar vi den fra og med 2. mai.*» Mange fulgte oppfordringen, og normalarbeidsdagen ble avgrensa til 8 timer i en permanent lov på nyåret 1919.

LO-kongressen 2017 vedtok: *LO vil i perioden utarbeide en plan for hvordan man kan gå videre med arbeidstidsreduksjoner. Planen må ha et helhetlig perspektiv og bygge på erfaringer fra nasjonale og internasjonale forsøk i ulike bransjer og sektorer, herunder 6 timers dag/30 timers arbeidsuke.*

LOs Regionkonferanse i Trøndelag oppfordrer:

1. LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og klubber til å arrangere seminarer/konferanser for å markere 8-timersdagens 100-årsjubileum og belyse den historiske kampens erfaringer og hvordan videre arbeidstidsforkortelser kan vinnes
2. LO-kongressens vedtak må følges opp, en plan for videre arbeid med arbeidstidsreduksjon må legges fram i god tid før kongressen. Dette betyr å prioritere krav om gradvis å innføre 6-timersdag/30-timersuke med full lønnskompensasjon
3. 37,5 timers uke må lovfestes for å harmoniseres dagens lovbestemmelser med nåværende tarifferte arbeidstid

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 7: Boikott Eurovision Song Contest 2019 i Israel!

Palestinske kunstnere, kulturarbeidere og kringkastingsjournalister ber medlemsland i European Broadcasting Union og deltakere i konkurransen om å boikotte Eurovision Song Contest 2019 så lenge Israel er vertsland.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag oppfordrer:

- **norske artister, musikere og NRK til å avstå fra å delta i Eurovision Song Contest i Israel i mai**
- **artister og fagorganiserte til å signere artistoppøpet og det globale innbyggeroppøpet**

Israel skal være vertskap for Eurovision Song Contest i mai 2019 og utnytter skamløst Eurovision som en del av sin merkevarebygging, Brand Israel. Konkurransen skal vise «Israels vakre ansikt» for å hvitvaske og ta oppmerksomheten bort fra landets krigsforbrytelser og statterrorisme mot palestinerne. Israels statsminister Benjamin Netanyahu har kalt Netta Barzilai, vinneren av finalen 2018, for Israels beste ambassadør.

Artistoppøpet og globalt innbyggeroppøpet

Palestinske kulturinstitusjoner og kringkastingsjournalister oppfordret i juni 2018 medlemmene av Den europeiske kringkastingsunionen (EBU) til å boikotte Eurovision 2019 hvis Israel skal være vertskap. De fikk støtte fra 141 ledende artister i og utenfor Europa, publisert i et åpent brev i The Guardian i september 2018, hvor de blant annet skriver at EBU burde kansellere Israels vertskap for konkurransen helt og holdent og flytte den til et annet land. De mener også at urettferdighet splitter, mens å tilstrebe verdighet og menneskerettigheter forener. Til nå har over 60 norske artister støttet dette oppøpet.

I november kom et globalt oppøpet, som alle kan signere: «Vi, innbyggere i og utenfor Europa, oppfordrer medlemmer av Den europeiske kringkastingsunionen – våre offentlige kringkastinger – om å trekke seg fra Eurovision Song Contest i 2019 med Israel som vertskap, slik at de ikke blir medskyldige i Israels pågående brudd på palestinerne menneskerettigheter.»

Bare få dager etter at Israel vant Eurovision 2018, massakrerte israelske styrker 62 palestinere på Gazastripen, inkludert seks barn, mens de demonstrerte for frihet og flyktingenes rettigheter. Siden «Den store protestmarsjen for retur» begynte den 30. mars 2018, har minst

247 palestinere på den beleira Gazastripen blitt drept av israelske styrker.

Israelske lovgivere har nylig formalisert apartheid i Israels grunnleggende lover. Med «Den jødiske nasjonalstatloven» gir de systemet med rasediskriminering av palestinerne et konstitusjonelt mandat. Samtidig arbeider Israels apartheidregime med å bruke kunst for å hvitvaske undertrykking og fordriving av palestinerne gjennom flere tiår.

Les mer på www.akulbi.no

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 8: Trøndelag må ta tilbake busstrafikken i egenregi og politikerne må stå på sine løfter til ansatte

LO i Trøndelag ønsker at busstrafikken i fylket/regionen skal drives i egenregi. I forbindelse med anbudsrunde 2021, krever vi som minimum at en stor rutepakke drives i egenregi.

Ved innføring av anbud i kollektivtrafikken ble det høytidelig lovt at ingen ansatte skulle få dårligere vilkår enn tidligere. Nå ser vi at dette er i ferd med å brytes. Forberedelsene til nytt anbud fra august 2019 i Trondheim er i innspurten, og det er flere områder som går på tvers av lovnadene. Vi får ikke bygd om depotene slik at de blir tilpasset behovene til ansatte, verken på Sorgenfri eller Sandmoen. På Sandmoen får ikke fagforeninger og verneombud kontor plasser, det blir ikke plass til stillerom eller trimrom og kantina er alt for trang. Dette begynner å minne om fagforeningsknusing, når ikke fagforeningene og verneombudene engang skal få kontorer.

Det er heller ikke blitt noen løsning på spørsmålet om videreføring av pensjoner for de som har gammel offentlig pensjon. Disse vil tape mye på nytt anbud om vi ikke finner en løsning.

Fagbevegelsen i Trøndelag kan ikke godta at ansatte og fagforeninger i bussbransjen får dårligere vilkår etter ny anbudsrunde i Trondheim, og krever at prosessen med å ta tilbake busstrafikken i egenregi starter i 2021.

Oversendes LO sentralt og gruppeledere i fylkestinget i Trøndelag.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 9: Regjeringens kutt i justissektoren må opphøre

Etter at «Nærpolitireformen» ble innført, har sakene hopet seg opp hos politiet. Påtalemyndigheten er rettssikkerhetens førstelinje. I tidsrommet 2016 - 2018 er domstolenes nedskjæring av budsjett på 46,7 millioner kroner. Dette svekker domstolenes muligheter til å behandle saker til rett tid, og rammer alle som har saker for domstolene. Ventetiden for å få opp saker ved for eksempel Borgarting lagmannsrett nærmer seg halvannet år. Vi må ikke komme i den situasjonen at lang saksbehandlingstid rammer ofre og vitner.

Hvis påtalemyndigheten ikke er velfungerende, blir mange straffesaker ikke godt nok ivaretatt. Tillitsvalgte over hele landet varsler om alvorlig underbemanning blant juristene, mange jobber seg syke, grove saker blir liggende over et år og selv saker som er ferdig etterforsket blir liggende urørt. Lang ventetid er en belastning for både offer og mistenkt, og bevissituasjonen blir dårligere over tid. Dette kan føre til at saker som burde endt med domfellelse, ender med frifinnelse.

Politiet forsøker etter beste evne å imøtekomme samfunnets krav om bedre beredskap og høyere kompetanse, men etatens ressurser er ikke i nærheten av å innfri kravene i Nærpolitireformen. Ressursmangelen tvinger politiet til kun å satse reaktivt gjennom utrykninger. Mens hverdagsberedskapen, å være tilstede i lokalsamfunnet i forkant av at kriminaliteten skjer, er mangelvare. Likeså ser vi at utviklingen av dialogbasert og forebyggende politiarbeid, blir lavere og lavere prioritert. Første bud når det skal innføres en omfattende reform, er at det må finnes midler til dette.

Kriminalomsorgen lider også under regjeringens kutt. Bemanning og tilbud om behandling tas vekk, og innsatte får mindre mulighet til å jobbe med egen kriminalitet. Anstalter legges ned, da det påstås at soningskøene er historisk lave. Hvis man ser på kuttene i hele justissektoren så mer enn aner man at mangel på innsatte har en sammenheng med regjeringens politikk. Dette betyr at kriminelle går fritt ute i samfunnet, i stedet for å bli dømt og sone sine straffer. I tillegg til at kriminelle løslates uten å ha fått tilbud om opplæring eller behandling.

Summen av alt dette er et mindre trygt samfunn for alle.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag mener at hele justissektoren må sees på som en helhet, og at vedtatt politikk og budsjettarbeid må gjenspeile dette.

Oversendes LO sentralt.

Vedtatt uttalelse fra LOs Regionkonferanse i Trøndelag 4. – 5. mars 2019, Trondheim

Forslag 10: Felles kamp for likelønn

24. oktober 2018 gikk islandske kvinner fra arbeidet klokka 14.55. Klokkeslettet representerte forskjell i inntekt mellom kvinner og menn ut ifra en åttetimers arbeidsdag som begynner kl 09.00. Aksjonen ble første gang gjennomført i FN's kvinneår, 1975. I Norge var det markering for likelønn i ti byer 24. oktober 2018.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag støtter en videreføring av “Likelønnsaksjonene” for å bekjempe lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

Lønnsgap finner vi også i Norge. Hvis alle jobbet heltid i 2017, ville kvinner i gjennomsnitt hatt 87 % av menns lønn. Kvinnedominerte yrker verdsettes lavere enn typisk mannsdominerte yrker, og overtid- og bonusordninger øker også skjevheten. I tillegg jobber langt flere kvinner enn menn deltid. Derfor er ulikheten i mellom kjønn mye større enn 87 % om vi ser på faktisk utbetalt inntekt.

Vi trenger et krafttak for kvinnelønn og likestilling, og en lønnspolitikk som bygger på prinsippet om lik status og lik lønn for arbeid av lik verdi. Vi har ikke reell likestilling før vi har økonomisk likestilling.

LOs Regionkonferanse i Trøndelag oppfordrer forbundene og LOs lokalorganisasjoner til å slutte seg til en landsdekkende aksjon på FN-dagen. Å bruke samme dag som er etablert aksjonsdag på Island, viser også et samhold blant kvinner i hele Norden.

Oversendes LO sentralt.